

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

Татарстан Республикасында гражданнар оборонасы турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2020 елның 20 февралендә
кабул ителде

1 статья. Әлеге Законның жайга салу предметы

Әлеге Закон «Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – Федераль закон) нигезендә Татарстан Республикасында гражданнар оборонасы өлкәсендәге аерым мәсьәләләргә жайга сала.

2 статья. Әлеге Законда кулланыла торган төп төшенчәләр

Әлеге Закондагы төп төшенчәләр Федераль законда кулланылган мәгънәләрендә кулланыла.

3 статья. Гражданнар оборонасы өлкәсендә хокукый жайга салу

1. Гражданнар оборонасы өлкәсендә хокукый жайга салу Федераль закон, башка федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, әлеге Закон һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнары үз вәкаләтләре чикләрендә гражданнар оборонасы мәсьәләләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актлар кабул итә ала.

4 статья. Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычлар

Гражданнар оборонасы өлкәсендәге төп бурычлар булып түбәндәгеләр санала:

- 1) гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны әзерләү;
- 2) хәрби конфликтлар вакытында яисә әлеге конфликтлар аркасында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә килеп чыга торган хәвәфләр турында халыкка хәбәр итү;
- 3) халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләргә имин районнарда эвакуацияләү;

- 4) халыкка индивидуаль һәм коллектив саклану чаралары тарату;
- 5) яктылык маскировкасы һәм маскировканың башка төрләре буенча чаралар уздыру;
- 6) хәрби конфликтлар вакытында яисә әлеге конфликтлар аркасында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә халык өчен куркыныч туган очракта һәлакәттән коткару эшләрен һәм башка кичектергесез эшләрен башкару;
- 7) хәрби конфликтлар вакытында яисә әлеге конфликтлар аркасында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә зыян күргән халыкның яшәешен беренче чиратта тәэмин итү;
- 8) хәрби конфликтлар вакытында яисә әлеге конфликтлар аркасында килеп чыккан янгыннарغا каршы көрәшү;
- 9) радиоактив, химик, биологик яки башка төр зарарлануга дучар булган районнарны ачыклау һәм билгеләү;
- 10) халыкны санитария ягыннан чистарту, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләренә махсус эшкәртү;
- 11) хәрби конфликтлар вакытында яисә әлеге конфликтлар аркасында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә зыян күргән районнарда тәртипне торгызу һәм саклау;
- 12) сугыш вакытында тиз арада кирәкле коммуналь хезмәтләренә эшчәнлеген торгызу;
- 13) сугыш вакытында мәетләренә кичекмәстән җирләү;
- 14) хәрби конфликтлар вакытында яисә әлеге конфликтлар аркасында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә халыкның яшәве өчен кирәкле оешмаларның тотрыклы эшчәнлеген тәэмин итү;
- 15) гражданнар оборонасы көчләренә һәм чараларының даими әзерлектә булуларын тәэмин итү.

5 статья. Гражданнар оборонасы өлкәсендә Татарстан Республикасы Дәүләт Советы вәкаләтләре

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы гражданнар оборонасы өлкәсендә Татарстан Республикасы законнарын кабул итә, аларның үтәлешен контрольдә тотта, Россия Федерациясә законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

6 статья. Гражданнар оборонасы өлкәсендә Татарстан Республикасы Президенты вәкаләтләре

Татарстан Республикасы Президенты үз компетенциясә чикләрендә түбәндәгеләрне башкара:

- 1) Татарстан Республикасы территориясендә гражданнар оборонасына җитәкчелек итә;
- 2) Татарстан Республикасы территориясендә гражданнар оборонасы буенча

мәсьәләләрне хәл иткәндә һәм (яисә) чараларны үтәгәндә дәүләт хакимияте органнарының килешеп эшләвен һәм үзара хезмәттәшлеген тәмин итә;

3) гражданныр оборонасына житәкчелек итү өлкәсендә Россия Федерациясе законнары нигезендә башка вәкаләтләрне башкара.

7 статья. Гражданныр оборонасы өлкәсендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты вәкаләтләрә

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты үз компетенциясе чикләрендә түбәндәгеләрне башкара:

1) гражданныр оборонасы буенча чаралар уздыруны оештыра, гражданныр оборонасы һәм халыкны яклау планнарын эшли һәм гамәлгә ашыра;

2) гражданныр оборонасы көчләрен һәм чараларын булдыра һәм аларны даими әзерлектә тотта;

3) гражданныр оборонасы өлкәсендә халыкны әзерләүне оештыра;

4) гражданныр оборонасы белән идарә итүнең техник системаларын, хәрби конфликтлар вакытында яисә әлегә конфликтлар аркасында, шулай ук табигы һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә килеп чыга торган хәвәфләр турында халыкка хәбәр итү системасын, саклагыч корымаларны һәм гражданныр оборонасының башка объектларын булдыра һәм аларны файдалануга даими әзерлек хәлендә тотта;

5) халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне имин районнарга эвакуацияләүне әзерләү, аларны урнаштыру, зыян күргән халыкны беренче чиратта тәмин итү өчен кирәкле дөвалау учреждениеләрән һәм башка учреждениеләрне эшләтеп жиберү чараларын планлаштыра;

6) сугыш вакытында оешмаларның тотрыклы эшчәнлегенә ярдәм итү чараларын планлаштыра;

7) гражданныр оборонасы максатларында матди-техник чаралар, азык-төлек, медицина чаралары һәм башка чаралар запасын булдыра һәм карап тотта;

8) хәрби конфликтлар вакытында яисә әлегә конфликтлар аркасында, шулай ук табигы һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә килеп чыга торган хәвәфләр турында халыкка үз вакытында, шул исәптән ашыгыч рәвештә, хәбәр итүне тәмин итә;

9) гражданныр оборонасы буенча республика дәрәжәсендәгә чараларның үтәлешен тәмин итә торган оешмалар исемлеген билгели.

2. Әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вәкаләтләр турыдан-туры Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты яисә ул вәкаләт биргән Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

8 статья. Гражданныр оборонасы өлкәсендә жириле үзидарә органнары һәм оешмалар вәкаләтләрә

Жириле үзидарә органнарының һәм оешмаларның гражданныр оборонасы өлкәсендәгә вәкаләтләрә Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

9 статья. Гражданнар оборонасына җитәкчелек итү

1. Татарстан Республикасы территориясендә гражданнар оборонасына Татарстан Республикасы Президенты җитәкчелек итә.

2. Татарстан Республикасы Премьер-министры Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы җитәкчесе урынбасары булып тора.

3. Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре территориясендә гражданнар оборонасына җитәкчелек итүне муниципаль берәмлекләрнең башкарма комитетлары җитәкчеләре гамәлгә ашыра.

4. Гражданнар оборонасының барлык дәрәжәләрдәге җитәкчеләре гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау буенча чараларны оештыру һәм уздыру өчен шәхсән җаваплылыкка ия була.

10 статья. Гражданнар оборонасы белән идарә итүне гамәлгә ашыра торган органнар

Гражданнар оборонасы белән идарә итүне гамәлгә ашыручы органнар булып түбәндәгеләр санала:

1) гражданнар оборонасы өлкәсендә мәсьәләләрне хәл итүгә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы;

2) территориаль органнар – Россия Федерациясе субъектлары буенча гражданнар оборонасы мәсьәләләрен һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итүгә вәкаләтле органнар;

3) федераль башкарма хакимият органнарының һәм жирле үзидарә органнарының гражданнар оборонасы өлкәсендә мәсьәләләрне хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчеләре;

4) оешмаларның гражданнар оборонасы өлкәсендә мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтенә ия булган, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә булдырыла (билгеләп куела) торган структур бүлекчеләре (хезмәткәрләре).

11 статья. Гражданнар оборонасы белән идарә итү органнары эшчәнлеген һәм гражданнар оборонасы көчләрен координацияләү

Гражданнар оборонасы белән идарә итү органнары эшчәнлеген, гражданнар оборонасы көчләре һәм чаралары белән идарә итүне координацияләү, гражданнар оборонасы өлкәсендә мәсьәләләрне хәл итү буенча, шулай ук республика дәрәжәсендә гражданнар оборонасы өлкәсендә карарлар кабул итүгә мәгълүмати ярдәм чараларын гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнарының, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарының, Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның мәгълүмати хезмәттәшлеген оештыру гражданнар оборонасы өлкәсендә мәсьәләләрне хәл итүгә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы билгеләгән тәртиптә гражданнар оборонасы өлкәсендә мәсьәләләрне хәл итүгә вәкаләтле федераль башкарма

хакимият органына ведомство буйсынуындагы территорияль органның кризислы шартларда идарә итү үзәге тарафыннан тәэмин ителә.

12 статья. Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау буенча чараларны финанслау

1. Гражданнар оборонасы, Татарстан Республикасы халкын һәм территориясен яклау буенча республика дәрәжәсендәге чараларны тәэмин итү Татарстан Республикасының чыгым йөкләмәсе булып тора.

2. Гражданнар оборонасы, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлеге халкын һәм территориясен яклау буенча жирле дәрәжәдәге чараларны тәэмин итү Татарстан Республикасы муниципаль берәмлегенең чыгым йөкләмәсе булып тора.

3. Оешмалар тарафыннан гражданнар оборонасы буенча уздырыла торган чараларны тәэмин итү оешмалар акчасы исәбеннән гамәлгә ашырыла.

13 статья. Әлеге Законның үз көченә керүе

Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Президенты

Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2020 ел, 13 март
№ 10-ТРЗ